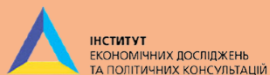
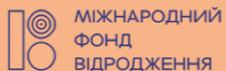

За результатами онлайн опитування

ВПЛИВ ЗАПРОВАДЖЕНИХ ОБМЕЖЕНЬ ПОСТАЧАННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) – міжнародно визнаний український незалежний аналітичний центр, який спеціалізується на економічному аналізі та розробці рекомендацій, розвитку громадянського суспільства в Україні. З 2019 року ІЕД є стратегічним партнером Європейського Союзу з розвитку громадянського суспільства.

Заснований в 1999 році, Інститут активно співпрацює з Урядом в процесі визначення пріоритетних напрямків та механізмів реформ та веде активний діалог з усіма зацікавленими в змінах на краще сторонами.

Напрацювання Інституту в сфері аналізу проблем економічного розвитку України, ділового клімату та міжнародної торгівлі широко використовуються при розробці документів політики національного та регіонального рівня, зокрема в процесі підготовки України до вступу до СОТ та укладання Угоди про Асоціацію, Національної та регіональних стратегій розвитку МСБ, Національної експортної стратегії.

Наша місія – це вироблення альтернативного погляду на ключові проблеми суспільного та економічного розвитку України.

Ключовими завданнями для реалізації нашої місії на даному етапі є:

- Вироблення фахової експертної оцінки в сфері економіки та економічної політики, розробка стратегічних та інструментальних складових економічної політики
- Формування громадської думки шляхом організації публічного діалогу та поширення знань
- Сприяння розвитку економічних та суспільних наук, стимулювання розвитку дослідницької спільноти в Україні.

Проект «Підтримка Громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю» (Ініціатива) спрямований на підвищення спроможності громадянського суспільства брати участь у розробці економічної політики в Україні. Він зосереджується на Громадській Ініціативі, створеній ІЕД у 2018 році.

**ЗА ЧЕСНУ ТА
ПРОЗОРУ МИТНИЦЮ**
Громадська Ініціатива

Ініціатива – це неформальна мережа ОГС з різних регіонів України, які дбають про покращення бізнес-клімату. Діяльність Ініціативи спрямована на моніторинг впровадження митної реформи та сприяння діалогу між владою, бізнесом та іншими зацікавленими сторонами щодо реалізації інституційної реформи митниці відповідно до принципів належного управління та принципів вільної торгівлі.

Загальна мета: посилити спроможність громадянського суспільства брати участь у розробці економічної політики в Україні через мережу організацій громадянського суспільства шляхом сприяння діяльності «Громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю»».

Зміст публікації є виключно відповідальністю ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу, МФ «Відродження» чи ATLAS Network

МЕТОДОЛОГІЯ

ОПИС

Регулярні постійні онлайн-опитування організацій-учасників та партнерів Ініціативи з різноманітних актуальних питань економічної сфери спрямовані на оперативне отримання зворотнього зв'язку (реакції) від зацікавлених сторін на різноманітні події, ініціативи Уряду, інших стейкхолдерів у митній та суміжних сферах. Результати відповідних опитувань публікуються та надсилаються до зацікавлених органів державної влади.

Опитування «Вплив запроваджених обмежень постачання електроенергії на діяльність підприємств» – це 22-ге опитування із серії онлайн-опитувань, які регулярно проводяться Ініціативою.

Після збройних атак військових РФ були пошкоджені об'єкти енергетичної інфраструктури України. Внаслідок цього їхня пропускна спроможність відчутно знизилася. Електроенергія виробляється, але доставляти її до кінцевого споживача стало значно складніше. Виник дефіцит електроенергії, і для його зменшення були запроваджені стабілізаційні відключення споживачів, які допомагають збалансувати енергосистему.

Згодом було запроваджено графіки відключення електроенергії. Водночас відбувалися аварійні відключення електроенергії споживачам поза встановленими графіками.

Мета опитування: з'ясувати, наскільки вплинуло запроваджене відключення електропостачання споживачів на діяльність підприємств, у т. ч. при здійсненні експортно-імпортних операцій. І наскільки підприємства змогли адаптуватися до запроваджених графіків таких відключень.

МЕТОДОЛОГІЯ

Опитування проводилося в онлайн форматі. Для збору даних було застосовано якісний та кількісний підходи. Польовий етап проводився з 12 до 22 грудня 2022 року.

РЕСПОНДЕНТИ

В онлайн-опитуванні взяло участь 38 респондентів із 16 областей України (Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Житомирська, Закарпатська, Запорізька, Київська, Кіровоградська, Львівська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Черкаська, Чернігівська) та м. Києва.

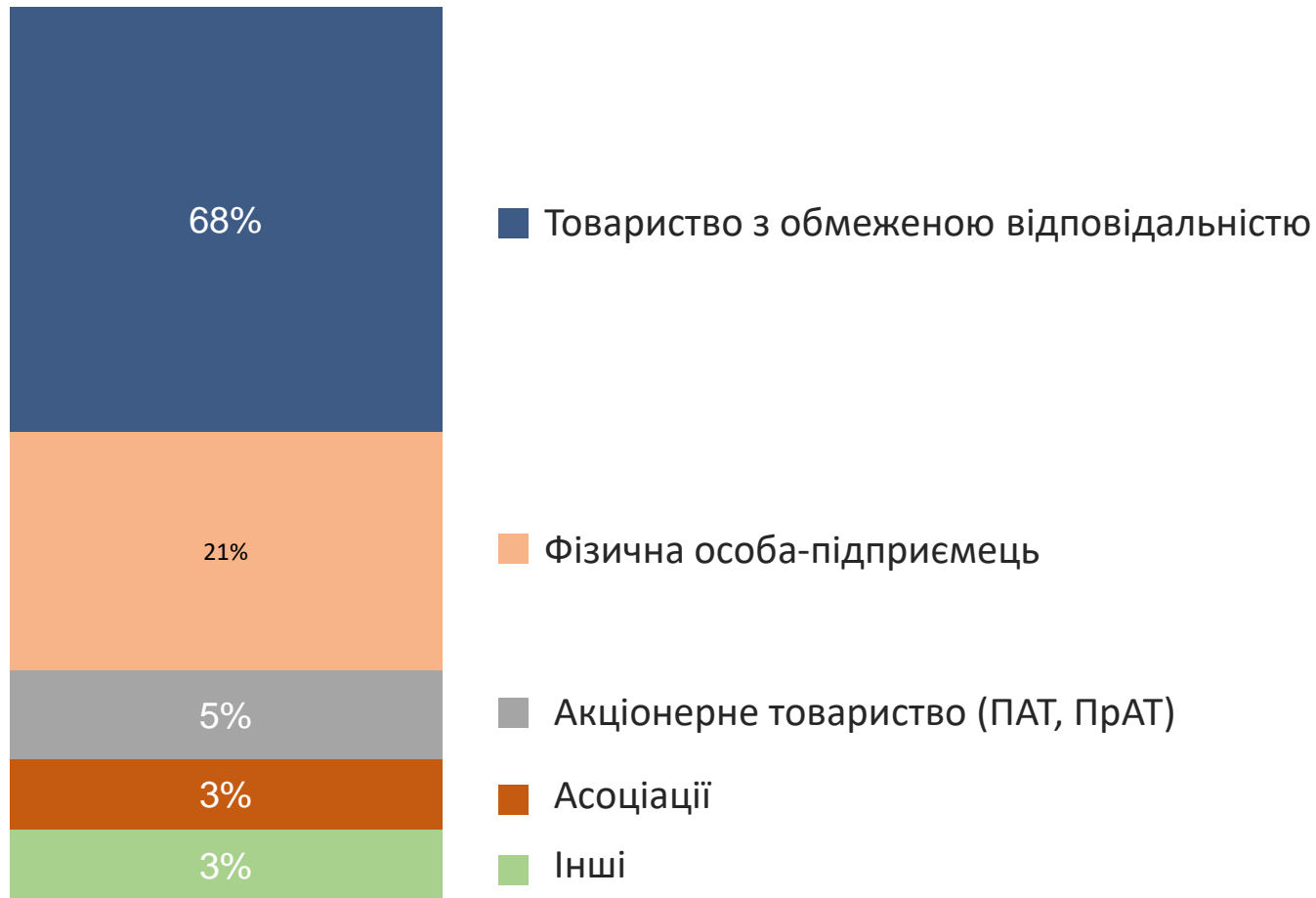

ЧОЛОВІКИ
49%

ЖІНКИ
51%

Вік опитаних – від 34 до 66 років, середній вік – 48.

ПРОФІЛЬ КОМПАНІЙ, ЩО ПРЕДСТАВЛЯЮТЬ РЕСПОНДЕНТИ

- Будівництво
- ЗЕД
- Видавництво книг
- Виробництво м'яса
- Виробництво посівної техніки
- Виробництво кузовів вантажних автомобілів
- Виробництво ЛКМ
- Страхування
- Друкарські послуги
- Інвестиційна діяльність
- Комерційна діяльність та роздрібна торгівля
- Консалтинг
- Медична лабораторія
- Логістика
- Митно-брокерські послуги
- Освітня діяльність, бізнес освіта
- Пошиття одягу
- Реклама
- Ринок капіталів, фінансова діяльність
- Ріелторські послуги

ВПЛИВ ВІДКЛЮЧЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

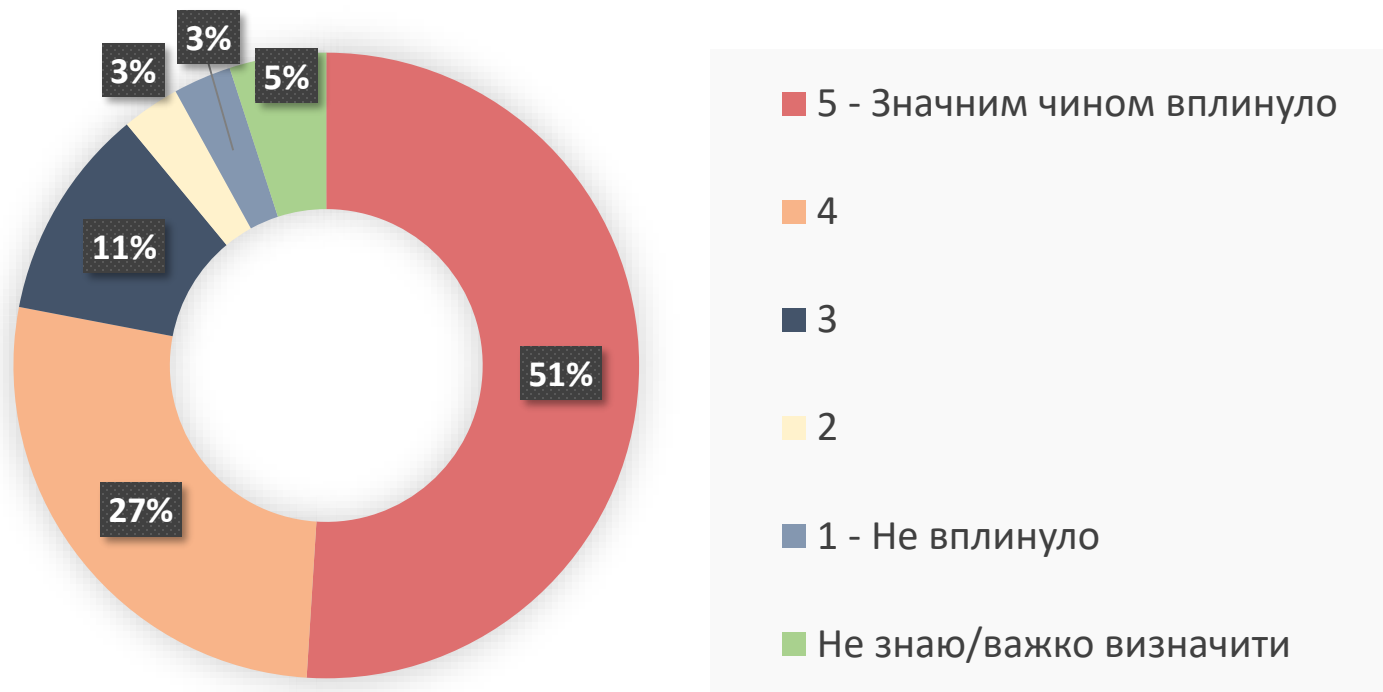
ВПЛИВ ВІДКЛЮЧЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Усі опитані підприємства стикнулися з аварійними відключеннями електроенергії після 10 жовтня 2022 року.

При цьому, на переважну кількість підприємств (78%) такі відключення мали досить значний вплив і тільки на 6% опитаних вони не вплинули або незначно вплинули.

100%

підприємств стикнулися з аварійними відключеннями електроенергії після 10 жовтня 2022 року

Респонденти оцінювали вплив відключення електроенергії на діяльність підприємств у жовтні-листопаді 2022 по шкалі від 1 до 5, де: 1 - Не вплинуло; 5 - Значним чином вплинуло

ВПЛИВ ВІДКЛЮЧЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

78%
змінили організацію
праці на
підприємствах

8%
повністю зупинили
діяльність
підприємств

Запровадження аварійних відключень електроенергії найбільше призвело до **змін в організації праці на підприємствах** для **78%** опитаних
у **46%** зменшилися **обсяги виробництва**
у **35%** збільшилися **внутрішні витрати**
8% повністю зупинили діяльність

* Сума % більше 100, тому що респонденти вибирали більш ніж один варіант відповіді

ЯК ПІДПРИЄМСТВА ПРИСТОСОВУВАЛИСЯ ДО ВІДКЛЮЧЕНЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

З метою пристосування до відключень електроенергії респонденти:

78% змінили графік своєї роботи

43% встановили незалежні джерела електропостачання

19% змінили місце розташування працівників або організували додаткові робочі місяця

8% звільнили працівників або відправили їх у відпустки

5% підвищили ефективність праці

14% не змогли пристосуватися до відключень електроенергії

ЯК ПІДПРИЄМСТВА ПРИСТОСОВУВАЛИСЯ ДО ВІДКЛЮЧЕНЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

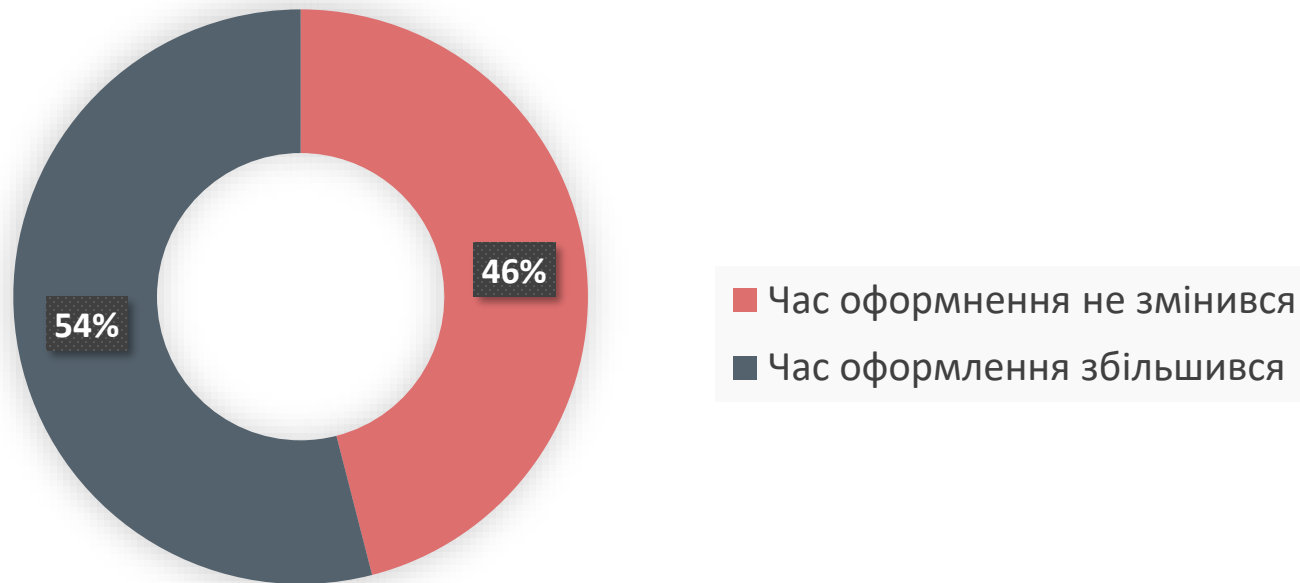
Як підприємства пристосовувалися до відключень електроенергії	
Змінило графік роботи	78%
Встановило незалежні джерела електропостачання (генератори, безперебійні блоки живлення, акумулятори тощо)	43%
Змінило місце розташування працівників або організувало додаткові робочі місця	19%
Не змогло пристосуватися	14%
Звільнило працівників або відправило їх у відпустку	8%
Підвищило ефективність роботи	5%
Встановило термінали супутникового зв'язку (Starlink)	3%
Винайняло нових (додаткових) працівників	3%
Навантажили працівників-біженців в ЄС	3%
Немає можливості використовувати інтернет	3%
Працюємо то в офісі або віддалено	3%
Працюємо, як і працювали	3%
Прийнято рішення про ліквідацію підприємства	3%

* Сума % більше 100, тому що респонденти вибирали більш ніж один варіант відповіді

ВПЛИВ АВАРІЙНИХ ВІДКЛЮЧЕНЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ЧАС МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ ВАНТАЖІВ ПІДПРИЄМСТВ

35% опитаних здійснювали зовнішньоекономічну діяльність після 1 жовтня 2022 року.

У 54% з них збільшився час митного оформлення вантажів, внаслідок відключень електропостачання, а у 46% цей час не змінився

ВПЛИВ ВІДКЛЮЧЕНЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ОБСЯГИ ВИРОБНИЦТВА

ВПЛИВ ВІДКЛЮЧЕНЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ОБСЯГИ ВИРОБНИЦТВА

Для найбільшої частки опитаних у 30% обсяги виробництва внаслідок відключень електроенергії зменшилися не більш ніж на третину

33% Зменшилися не більш, ніж на 30%

Для менш значної частки опитаних у 22% обсяги виробництва зменшилися майже у 2 рази

22% Зменшилися на 50%

Отже, майже для 50% опитаних зменшення обсягів виробництва внаслідок відключень склало від третини до половини від попередніх обсягів

19% Складно сказати

16% Залишилися без змін

Для 10% опитаних падіння виробництва склало більш, ніж 70% або призвело до зупинки підприємства

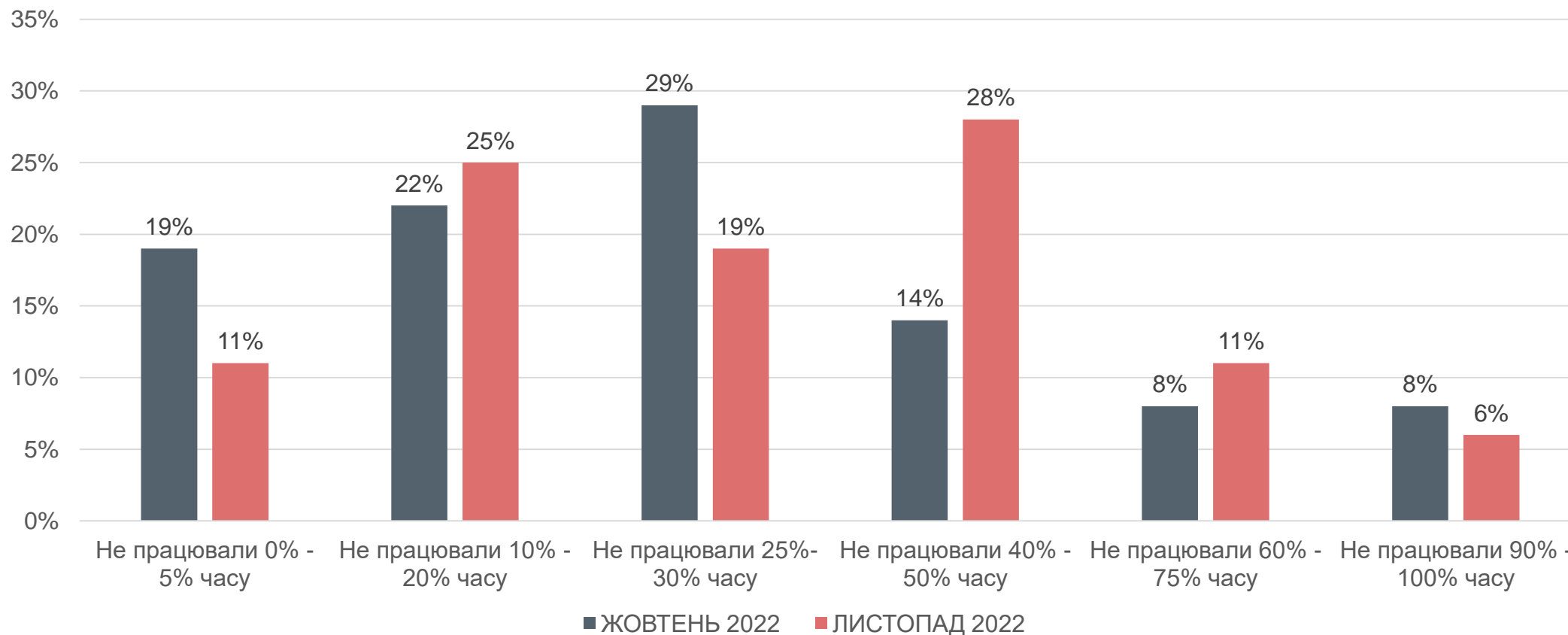
5% Підприємство повністю зупинило виробництво

5% Зменшилися більш, ніж на 70%

20% респондентів було важко визначитися із цим питанням, а для 16% такі показники залишилися без змін

ВПЛИВ ВІДКЛЮЧЕНЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ОБСЯГИ ВИРОБНИЦТВА

У середньому підприємства респондентів через відключення електроенергії не працювали у жовтні 2022 року 31% робочого часу, а у листопаді 2022 року 46% робочого часу

ЯК ВПЛИНЕ ПОДАЛЬШЕ (МОЖЛИВЕ) ВІДКЛЮЧЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ОБСЯГИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Для більшості опитаних (54%) подальші вимкнення електроенергії протягом наступних трьох місяців призведуть до значного зменшення обсягів діяльності, а ще для 30% вони зменшаться деякою мірою

Для 5% опитаних обсяги діяльності при таких обставинах не зменшаться

ДЕЯКІ КОМЕНТАРІ РЕСПОНДЕНТІВ

- На нашу діяльність відключення не так сильно впливають, але дуже сильно впливають на клієнтів, суттєво підвищуючи їхні видатки (генератори, простой і т.п.) та настрої (зменшується бажання відкривати нові бізнеси або точки, якщо така ситуація), а це вже дуже сильно впливає на наш бізнес*
- Значне падіння попиту та продажів за останній місяць*
- Відключення майже зупинило нормальну роботу бухгалтерії*
- Слава Україні! Ми переможемо!*

ВИСНОВКИ

ВИСНОВКИ

1. Усі опитані підприємства незалежно від географічного розташування стикнулися з аварійними відключеннями електроенергії після 10 жовтня 2022 року. На переважну більшість з них такі відключення мали досить значний вплив
2. З метою пристосування до відключень електроенергії більшість опитаних підприємств (78%) змінили графік своєї роботи. Набагато менше – 43% – встановили незалежні джерела електропостачання і ще 19% змінили місце розташування працівників або організували додаткові робочі місяця, 8% звільнили працівників або відправили їх у відпустки, 5% підвищили ефективність праці
3. 14% опитаних не змогли пристосуватися до відключень електроенергії
4. Вплив відключень електроенергії на обсяги виробництва підприємств нерівномірний і на різні підприємства вплинув по-різному. Для найбільшої частки опитаних обсяги виробництва впали в межах від 30% до 50% від попередніх показників
5. У середньому простій підприємств через відключення електроенергії у жовтні 2022 року склав 31% робочого часу, а у листопаді 2022 року 46% робочого часу
6. Половина респондентів з тих, що здійснювали зовнішньоекономічну діяльність (54%) заявили про збільшення часу митного оформлення вантажів внаслідок відключень електропостачання, а для 46% таких підприємств цей час не змінився
7. Для більшості опитаних подальші вимкнення електроенергії протягом наступних трьох місяців призведуть до значного зменшення обсягів діяльності

КОНТАКТИ

Проект «Підтримка Громадської Ініціативи «За чесну та прозору митницю» виконує Громадська організація «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» за фінансової підтримки Європейського Союзу, МФ«Відродження» та Atlas Network

КОНТАКТИ ПРОЄКТУ

сайт: www.tfd.ier.com.ua

e-mail: customs@ier.kyiv.ua

Facebook: www.facebook.com/TFD.IER

ГО «Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій»

вул. Рейтарська 8/5-а, 01054 Київ, Україна

тел. + 38 044 278-63-42

факс + 38 044 278-63-36

institute@ier.kiev.ua

www.ier.com.ua

Приєднуйтеся до нас:

[Facebook](#)

[Telegram](#)

